

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KRGRR/N-bZRG-030/22	Názov predmetu: Teória a metodológia regionálnej geografie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 39 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Forma výučby: prezenčné štúdium (kombinovaná forma), prednášky Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 (P3) Za obdobie štúdia: 33 Metóda štúdia: denná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie sa vykoná na základe písomného testu. Celkové hodnotenie sa stanoví podľa nasledovnej schémy: na A: <92 – 100) %; na B: <84 – 92) %; na C: <76 – 84) %; na D: <68 – 76) %; na E: <60 – 68) %; Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu by mal študent získať predstavu o základnom filozoficko-metodologickom rámci regionálnej geografie, vedieť charakterizovať základné geografické koncepty (priestor, miesto, región) a metodologické kategórie (hypotéza, zákon, teória, model a pod.) a podať ich interpretáciu v geografii, porozumieť základným metódam teoretického bádania v geografii a rozlíšiť rôzne formy overovania jeho výsledkov, kriticky posúdiť postoj rôznych geografických škôl k teoretickému poznaniu a v konečnom dôsledku dokázať zhodnotiť význam teoretického bádania v súčasnej (humánnej) geografii. Študent by mal byť schopný vidieť svoje výstupy (záverečné práce a pod.) v teoretickom kontexte a podporiť ich adekvátnou teoretickou časťou.	
Stručná osnova predmetu: · Úvod: chápanie regionálnej geografie: Čo je geografia? Aká je súčasná geografia? Postavenie regionálnej geografie v systéme vied · Filozofické základy: problém poznania, empirické a teoretické poznanie, vedecké poznanie, druhy vedeckých tvrdení, usudzovanie vo vede a vedecké uvažovanie · Základné filozofické smery a školy: empiricko-analytické filozofie, hermeneutické filozofie, kritické a postmoderné filozofie · Vedecká metóda: tradičná a modelová koncepcia vedeckých teórií, induktívna a hypoteticko-deduktívna metóda geografického bádania, verifikácia, konfirmácia a falzifikácia v geografii.	

- Základné epistemologické kategórie: hypotéza, zákon, teória, model. Vedecké vysvetlenie a overovanie platnosti vedeckých poznatkov
- Koncepty modernej exploračnej geografie (Kant, Humboldt, Ritter).
- Koncepty modernej pozitivistickej geografie (environmentálny determinizmus, francúzska škola regionálnej geografie a ďalšie smery regionálnej geografie, chorologická koncepcia, metodologický zlom v geografii v 1/2 20 stor, lokalizačné teórie a zdroj teoretickej geografie)
- Teoretická geografia a geografické školy (priestorová veda, behaviorálna geografia, humanistická geografia, kritická geografia).
- Prechod k postmodernej a postštrukturalistickej geografii · Nová kvantitatívna geografia: lokálna analýza a lokálne modelovanie, GIS a vizualizácia priestorových dát, veľké dáta („Big“ data) · Základné geografické pojmy a koncepcie (priestor, miesto, región, vzdialenosť, dostupnosť, mierka, priestorová interakcia, priestorové správanie, priestorové rozhodovanie). · Koncept regiónu: štruktúra a typológia regiónov · Región ako nástroj geografického výskumu: základy regionálnej taxonómie a jej špecifiká (priestorová autokorelácia, problém modifikovateľných územných jednotiek), základné pojmy v regionálnej taxonómii

Odporúčaná literatúra:

- Daněk, P. (2013). Geografické myšlení: úvod do teoretických přístupů. Brno (Masarykova univerzita).
- Holt-Jensen, A. (2009). Geography: history and concepts. London (SAGE).
- Klapka, P. (2019). Regiony a regionální taxonomie: koncepty - přístupy – aplikace. Olomouc (Univerzita Palackého).
- Korec, P., Rusnák, J. (2018). Prístupy humánnej geografie: filozofia, teória a kontext. Bratislava (Univerzita Komenského v Bratislave).
- Lauko, V., Kasala, K. (2009). Teória a metodológia regionálnej geografie. Bratislava (Kartprint).
- Matlovič, R., Matlovičová, K. (2015). Geografické myslenie. Prešov (Prešovská univerzita).
- Paulov, J. (2000). K vývoju kvantitatívnej a teoretickej geografie. Geografický časopis, 52(1), 3-14.
- Rusnák, J., Ondoš, S., Belušák, L. (2014). Priestorové koncepty a poznávanie geografickej reality. Acta Geographica Universitatis Comeniana, 58(1), 81-120.
- Aktuálne vedecké články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 26

A	B	C	D	E	FX
23,08	3,85	11,54	3,85	42,31	15,38

Vyučujúci: Mgr. Michala Sládeková Madajová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.10.2022

Schválil: doc. RNDr. František Križan, PhD.